

Pločica podunavskih konjanika s nepoznatog lokaliteta, Arheološki muzej u Zagrebu.

IZLOŽBENA GRAĐA svedena je na regionalno najzastupljenije predmete ovog kulta – olovne pločice. Izložene olovne pločice, gotovo u potpunosti s prostora rimske provincije Donje Panonije, predstavljaju cjelokupni ansambl nalaza ovog tipa koje čuvaju hrvatski muzeji u Splitu, Zagrebu, Đakovu, Osijeku, Požegi, Slavanskom Brodu i Vinkovcima. Čini se kako su ovom izložbom prvi put na jednom mjestu sumirane sve olovne pločice iz hrvatskih muzeja. Dodatno, sukus znanja o ovoj temi ponuđen je u masivnoj literaturi, također dostupnoj na izložbi, kako u tiskanom tako i u elektronskom obliku.

Govoreći o olovnim pločicama, u središtu proučavanja ove teme jest, tradicionalno, ikonografska analiza s tipološkim određenjem. Nažalost, takav pristup izučavanju teme neće ponuditi jednoznačan odgovor na esencijalna pitanja: Koje je središnje božanstvo kulta? Tko su štovatelji kulta? Kada je kult aktualan? Koja je namjena pločica?

Izložba stoga predlaže istraživačke smjernice, naslanjajući se na recentne metodološke pristupe eminentnih autora, kao što su prostorna zastupljenost nalaza, statistička obrada, društvena kontekstualizacija, distribucija olovnih pločica te ujednačavanje raznih tipologija. U tom duhu, tipološka podjela korištena na izložbi nastavlja se na onu Vladimira Malbašića koju prati velik katalog novoobjavljenih nalaza.

ORGANIZATOR IZLOŽBE
Arheološki muzej u Zagrebu

SUORGANIZATORI IZLOŽBE
Arheološki muzej Osijek
Gradski muzej Požega
Arheološki muzej u Splitu
Gradski muzej Vinkovci
Muzej Brodskog Posavlja
Muzej Đakovštine

AUTORI IZLOŽBENOG KONCEPTA
Ozren Domiter
Petar Novak

STRUČNI SURADNICI
Ivana Artuković Župan
Jelena Boras
Slavica Filipović
Mirela Pavličić Hein
Ivo Pavlović
TRAC.org
Hrvoje Vulić

KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKA OBRADA PREDMETA
Edina Balić
Damir Doračić
Ivana Mlinarić

SCENOGRAFIJA I OBLIKOVANJE POSTAVA IZLOŽBE
Hana Ivezić
Petar Novak

POSTAV MUZEJSKE GRAĐE
Slađana Latinović

TEHNIČKA IZVEDBA
Ivan Troha
Robert Vazdar

MARKETING I ODNOSI S JAVNOŠĆU
Davorka Maračić

FOTOGRAFIJE
Igor Krajcar

OBLIKOVANJE DEPLIJANA
Srećko Škrinjarić

NAKLADA
50 primjeraka

Za svaku povratnu informaciju, komentar, interpretacijsku ideju, besplatno stručno vodstvo ili diskusiju, autor je uvijek na raspolaganju.

KONTAKT: 0958007278 ili odomiter@amz.hr
Ozren Domiter, Arheološki muzej u Zagrebu, Zrinjevac 19.

arheološki
muzej
u zagrebu

galerija amz

PAVLA HATZA 6

arheološki
muzej
u zagrebu

ARHEOLOŠKI
MUZEJ
OSIJEK

GRADSKI
MUZEJ
POŽEGA

ARHEOLOŠKI
MUZEJ
U SPLITU

GRADSKI
MUZEJ
VINKOVCI

MUZEJ
BRODSKOG
POSAVLJA

MUZEJ
ĐAKOVŠTINE

BOŽICA I KONJANICI 1

KULTNI SINKRETIZAM DONJE PANONIJE

izložba

05–30-07-2022

www.amz.hr

galerija amz

PAVLA HATZA 6

IZLOŽBA BOŽICA I KONJANICI 1 jest koncept koji briše linearne granice između istraživačkog procesa, oblikovanja izložbe i posredne komunikacije s korisnikom. Izložba ih stapa u jedinstven i nadopunjujuć izložbeno-istraživački proces.

Bez pretenzija da se dopadne „svim skupinama posjetitelja“, kao krajnjeg korisnika primarno adresira publiku s izraženim interesom za rimsku religiju i kultove. Njena refleksivnost očituje se u samom konceptu koji nije linearan, ne nudi autorovu interpretaciju koja se posredno komunicira krajnjem korisniku, već krajnjeg korisnika izravno uključuje u izložbeno-istraživačko, na fizičkoj razini kroz izložbeni postav te informacijskoj razini kroz izravnu komunikaciju s autorom. Krajnji korisnik, a to je stručna publika, time je aktivno involvirana u samu izložbu i u sam istraživački proces. Istraživanje ne prethodi izložbi, već se na razini autor-korisnik, istraživanje i izložba međusobno nadopunjuju.... do sljedećeg postava, *Božica i konjanici 2*.

Pločica podunavskih konjanika iz Ljubuškog, Arheološki muzej u Splitu.

Pločica podunavskih konjanika iz Popinaca, Arheološki muzej u Zagrebu.

Studijski karakter vezan je za samu temu kojoj nedostaju gotovi zaključci, dok rapidno raste količina raspoložive građe i hipoteza, uz promjenu paradigme. Studijska i refleksivna, ne daje odgovore i konačne zaključke, već postavlja pitanja i traži odgovore. Stoga izložbu koja je istraživanje u tijeku katalog ne prati, jer će ga izložba formirati, a katalog će slijediti.

Demistificira, potpuno ogoljuje istraživački i misaoni proces, posjetitelju plasira i spoznaje, i nedoumice, i metodološki set alata. Korisniku na raspolaganje nudi sve što je na raspolaganju imao autor; stol, računalo, literaturu, same pločice, prostor za bilješke, kabinetsku atmosferu, mjesto za opuštanje i telefon da nazove pa pita.

Posjetitelja, prijatelja, kolegu, stručnjaka, poziva da sudjelovanjem i aktivnim angažmanom, komentarom, prijedlogom, kritikom, razgovorom i živom interakcijom s autorom ponudi svoje ideju, tumačenje, znanje i razumijevanje ovog kulta u čijem je središtu, naizgled, božica s dva konjanika.

TEMA IZLOŽBE JE RIMSKODOBNI SINKRETISTIČKI KULT znan kao *Kult podunavskih konjanika*. Potpun izostanak ovog fenomena kulture fuzije u pisanim izvorima uz tek rijetke epigrafske naznake, dokaze o njegovom postojanju svodi na spomenike u kamenu, keramici, na gemama te, napose, na olovnim pločicama.

Učestalo i opetovano, na svim se olovnim pločicama, bez iznimke javlja scena stojeće žene nadnaravne veličine odjevene u dugu potpasanu haljinu koju flankiraju dva konjanika.

Začetak pojavnosti i geneza kulta zasigurno leže u 3. st., u jeku kulturnog sinkretizma, s izglednim orijentalnim uplivom, bilo posredstvom doseljenika bilo kroz distribuciju ideje kroz kulturološki i konfesionalno heterogenu rimsku vojsku. Aktualnost kulta, izgledno se nastavlja i u 4. st.

Pločica podunavskih konjanika iz Divoša, Arheološki muzej u Zagrebu.